SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1858. **Zondag 1 Augustus** **N°. 31.**

PARAMARIBO.

DE NEDERL. WEST-INDISCHE ONTGINNING- EN HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

(*Vervolg en slot van ons vorig No.*)

»Evenwel is bij het tweede aanzoek afgezien van het verlangen, dat tot de onteigening van de plantages ten behoeve der ontworpene onderneming, moge overgegaan worden.

»De afgetreden minister van kolonien meende dit verlangen volstrekt niet in overweging te moeten nemen. Hij dacht dat staats-tusschenkomst bij huur en verhuur tusschen de plantage-eigenaren en de van slavernij bevrijde plantage magten, gepaard aan van staatswege te scheppen neger-gemeenten en negergilden, de gewenschte lotsverbetering der negers zou kunnen voorbereiden en tot volkomenheid brengen.

»Van des staats-tusschenkomst, ten behoeve der negers, stelde de afgetreden Minister zich zulke goede uitkomsten voor, dat hij van geene algemeene onteigening der plantages, met de vruchten, die daaruit voor de negers moesten voortvloeijen, wilde hooren.

»Het is daaraan toe te schrijven, dat deze onteigening uit het tweede aanzoek is geligt geworden. Bij dat tweede aanzoek zijn de nu bewerkt wordende plantages, zoo mede de nu aanwezige plantage-bevolking, met uitzondering van de gouvernements-plantage *Catharina Sophia* en de zich daarop bevindende negers, geheel van de ontworpen onderneming los gemaakt. Naar dat aanzoek zou, nevens de gouvernements-plantage *Catharina Sophia* enkel verlaten plantages en woeste grond aan de onderneming toegekend worden; zal de onderneming zich enkel hebben te beijveren de negers dezer plantages aan zich te verbinden. Voor de onderneming is dat, wat de vermoedelijke geldelijke uitkomst betreft, van ondergeschikt belang; of dit het ook zij voor den staat, hetzij uit een bloot geldelijk oogpunt, hetzij als vermoedelijk zedelijke uitkomst der met 's lands geld te bekostigen emancipatie, zij hier in het midden gelaten.

»De volgende bladen bevatten de mededeeling van de tot 19 Maart jl. ter dezer zake met het departement van Kolonien gewisselde stukken; zijnde het ontwerp, gelijk het werd ingediend, en de daarbij gevoegde toelichting, reeds verleden jaar gedrukt geworden en thans insgelijks verkrijgbaar gesteld bij alle groote boekhandelaren,

»Moge de kennisneming van deze bescheiden, na onpartijdig en welwillend onderzoek, velen aansporen om door woord en daad, zich te scharen onder de voorstanders eener onderneming die, op breede grondslagen rustende, goede vruchten belooft; vruchten, niet alleen voor de toekomst der Surinaamsche neger-bevolking en de stoffelijke ontwikkeling van deze door de natuur zoo rijk bedeelde kolonie, maar ook voor de eigene welvaart, voor de nijverheid, voor den handel en de scheepvaart van Nederland. Welk een verschiet zou eene maatschappij als de ontworpene, niet openen aan het vertier van de voortbrengselen onzer nijverheid in Suriname, welke toeneming zoude onzen handel en scheepvaart niet deelachtig worden? Of is het te veel gezegd, dat eene dergelijke onderneming, in staat de katoen productie op groote schaal in het leven te roepen, hier te lande zelfs de katoenmarkt zou kunnen vestigen en dat zij, door zulke middelen de belangen van het lang verwaarloosde Suriname met die van Nederland te zamen bindende, tevens aan den bloei van het moederland zou dienstbaar zijn, terwijl door hare vermogende werking de zedelijke schuld aan de kolonie werd voldaan en Suriname, verlost van de slavernij, tot de beschaving, zou opgevoed worden, waarvoor het vatbaar is.

»Doch elke doortastende hervorming, hoe voorzigtig aangelegd, door welke blijkbare voordeelen aangeprezen, vindt bij bestaande en bedreigd wordende of zich bedreigd achtende particuliere belangen tegenwerking en bestrijding. Tegenwerking en bestrijding, die *hier* openlijk, *daar* bedektelijk, van den eenen kant met cordaatheid, van den anderen door zijdelingsche wegen zich laten gelden en wier invloed ook bij de Regering, alleen te overwinnen is door den krachtigen steun der openbare meening. Op deze wordt derhalve door de mededeeling der hier gegeven stukken een beroep gedaan. Ieder, wien zij onder de oogen komen, en, die het wel met Suriname en het vaderland meent, drage het zijne bij, om zoodanige openbare meening te vestigen."

PARAMARIBO, 31 JULIJ 1858.

Naar wij van eene goede zijde zijn onderrigt is onze stadgenoot, de Heer H. Sawyer, benoemd tot Consul der Vereenigde Staten van Noord-Amerika binnen deze Kolonie.

Donderdag middag ll. is nabij het erf van den Heer T. Green aan de *Saramaccastraat*, een corjaal waarin *drie* boschnegers waren, omgeslagen. Door de tijdige hulp van eenige schepelingen der Koloniale schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk* werden zij echter van eenen wissen dood gered.

Ten gevolge van den fellen stroom op ll. Zondag morgen is de rivier stoomboot *Eliza* op hare reis naar de Divisie *Commewijne* tegen Z. M. stoomschip *Sindoro* aangedreven, met zoo geweldige kracht, dat zij letsel bekwam aan schoorsteen, stoompijp en verschansing. De vele passagiers die zich aan boord bevonden werden onmiddellijk door de equipage van de *Sindoro* bijgestaan en buiten gevaar gebragt, terwijl de bekomen schade zoo tijdig hersteld werd, dat de *Eliza* nog des namiddags drie uren, naar den post *Gelderland* vertrok.

Het nieuws per mail aangebragt deelt wat betreft de politiek in het moederland weinig belangrijks mede. Volgens de berigten loopende tot 30 Junij, zou de Tweede Kamer der Staten-Generaal niet voor September bijeen komen. — Eene buitengewone droogte welke zich mede bijkans over gansch Europa had ingesteld, bragt groote ongelegenheid te weeg, en zelden is zoodanige weersgesteldheid beleefd.

Aan de hoogeschool te Utrecht is tot Doctor in de geneeskunde bevorderd de Heer H. L. Braam, geboren te Suriname.

Tegen den 15 Julij zou herwaarts vertrekken Z. M. brik *Zeehond*.

Verder wordt het volgende gemeld;

— De over Calcutta ontvangen berigten uit Britsch Indie, luiden wederom verre van gunstig voor de Engelschen. Op verschillende punten, welke men reeds voor goed ten onder gebragt waande, zijn de Hindoes op nieuw in opstand gekomen. De Koningin van Oude, aan het hoofd van 25,000 insurgenten, bedreigt andermaal het met zooveel moeite ontzette Lucknow, dat slechts 2000 man garnizoen telt. Hetzelfde geldt ten aanzien van Shahjehanpoor, waartegen Nena Sahib en Khan-Bahadoor ageren. Sir Colin Campbell heeft zich op weg begeven om Lucknow te hulp te komen. Een nog ernstiger verschijnsel is de omstandigheid, dat de Rajah van Nagpore zich bij den opstand heeft aangesloten en dat ook in Punjaub, welke provincie tot dusver aan Engeland getrouw bleef, zamenspanningen zijn ontdekt onder de inlandsche troepen, met name bij het vierde regement infanterie; men heeft wel is waar de belhamels opgehangen en een gedeelte van het regiment verplaatst, maar de rust is daardoor nog in geenen deele in Punjaub hersteld.

— *De schaarschte aan zeevolk in Engeland is zoo groot, dat bijvoorbeeld voor het* schip Caesar van 91 stukken in eene week tijds niet meer dan 40 man zijn aangeworven; indien iedere week niet meer oplevert, alsdan zal het schip eerst in vijf maanden zijn getal van 850 man bekomen.

— Over de aftreding van den franschen generaal Espinasse sprekende, zegt de *Times*, dat deze verandering van minister een verstan-

De Zeemagt van Engeland en Frankrijk.

(*Vervolg*)

De verkeerde instelling, dat bovendien in Engeland ook de ongeschikte, op half-tractement staande officieren bevorderd worden, heeft het groote nadeel, dat deze zich niet gaarne op pensioen laten stellen; daardoor wordt het avancement der overigen zoozeer vertraagd, dat in het jaar 1847 de Engelsche zeemagt geen admiraal had onder de 70, geen vice-admiraal onder de 65 en geen schout-bij-nacht onder de 60 jaren. Zijn nu zulke oude officieren reeds te velde zelden nog bruikbaar, dan is dit in den zee-oorlog, welks vermoeijenissen oneindig grooter zijn, veel minder het geval. Jonge vlag-officieren zijn voor eene vloot eene noodzakelijkheid en admiraals boven de 60 jaren zullen als active bevelhebbers zelden met goed gevolg werkzaam kunnen zijn.

Wat de bemanning der beide vloten betreft, zoo staat Engeland, gelijk uit onze mededeeling blijkt, bepaald in het nadeel. Te regt wijst de Engelsche drukpers op deze ongelijke verhouding en maakt de natie opmerkzaam op de doelmatiger inrigtingen van Frankrijk. Hierbij valt echter nog eene andere omstandigheid in de weegschaal en wel op aanmerkelijke wijze; deze zullen wij thans ook in overweging nemen. Het is de relative kracht eener vloot, welke, in tegenstelling tot de absolute: het aantal schepen, geschut en manschappen, blijkbaar is in de bekwaamheid in het vak, in de geestige meerderheid en de schranderheid der individuen, in de betere tucht, in den persoonlijken moed en in de volharding, welke zoo zeer bijdraagt tot de beslissing van een gevecht. Inzonderheid komt deze relative kracht in aanmerking bij den oorlog ter zee, waar men veelvuldige malen kleinere schepen met goed gevolg groote heeft zien bestrijden, en waarbij, ten gevolge van den eigenaardigen toestand des gevechts, de physieke kracht van de afzonderlijke personen minder werkt dan te land.

Beschouwen wij eerst de bekwaamheid in het vak, dan is men gewoon in den Engelschen matroos de type te zien van een zeeman, en deze meening is zoo zeer verspreid, dat wij zelven in Nederland onze zeelieden beneden de Engelschen stellen, ofschoon dit geenszins het geval is. Er zijn geen beter matrozen dan de Nederlandsche en dit wordt door alle vreemde natien gereedelijk erkend. Daarentegen heeft men van de Fransche eene te geringe meening en houdt hen voor slechte zeelieden. Niemand vertrouwde meer hierop dan de Engelschen, die nog steeds aan de bijeengeraapte bemanningen der Fransche schepen, tijdens de omwenteling en onder Napoleon I dachten, tot dat de oorlog in het Oosten hun ook hieromtrent de oogen opende en zij ontwaarden, dat de tegenwoordige Fransche bemanningen volstrekt niet meer die van 1806 zijn, dat zij in tegendeel aan de Engelschen minsten niets toegeven. Ook dit groote gebrek had de Prins van Joinville het eerst ingezien, en daarin verbetering gebragt door blijvende groote oefenings-eskaders, waarop zoowel officieren als manschappen tot goede zeelieden worden gevormd. De Engelschen waren van oudsher, wegens hunne uitgebreide kolonien, genoodzaakt ook in vredes-tijd groote eskaders steeds in dienst te hebben, waarvan de manschap, in voortdurende oefening gehouden, bij uitbarstende oorlogen een aan krijg voeren gewonen kern opleverde, welke de andere natien, en vooral de steeds versch ingescheepte bemanningen der Fransche vloten, ver overtroffen. Sedert 1840 heeft men echter in Frankrijk in dezen slechten stand van zaken voorzien, door het onderhouden van permanente exercitie-eskaders, die onder de voortreffelijke leiding van de admiraals Lalande, Joinville, Ducos, Hamelin en Bruat de kweekschool werden van het tegenwoordige uitmuntende personeel der zeemagt, dat sedert 1853 aan het op hare oude meerderheid zoo trotsche Engeland menige vernedering en groote bezorgdheid heeft veroorzaakt.

Wie in de gelegenheid was om de vereenigde vloot der Westersche mogendheden in de Zwarte en de Oostzee te zien en eene vergelijking te maken, die moet zeer spoedig tot de overtuiging zijn gekomen, dat alles, wat manoeuvre, evolutie en exercitie betreft, door de Franschen beter, sneller en naauwkeuriger werd uitgevoerd en dat een groot gedeelte van den nimbus, welke sedert eeuwen de Engelsche vloot omgaf, verdwenen is.

Ook ten aanzien der theoretische vorming en van het onderrigt staan de Franschen over het geheel ver boven de Engelschen. Terwijl de Engelschen alleen de praktische vorming op den voorgrond plaatsen en in theoretisch opzigt de eischen zoo laag stellen, dat sommige Engelsche zee-officieren geen regthoekigen driehoek weten te berekenen, vereenigt de Fransche zee-officier in den regel met practische kennis eene op wetenschappelijke grondslagen rustende geestige beschaving. De Engelschen gaan bij de opleiding van hunne zee-officieren van de stelling uit, dat niemand te vroeg aan boord kan worden opgenomen. De knapen, die zich aan de zeedienst wijden, worden derhalve meestal reeds op hun twaalfde jaar naar boord gezonden, om de practische dienst te leeren. Hunne theoretische en hoogere opleiding is daarmede zoo goed als afgesloten; want wat hun verder nog wordt aangebragt, opdat zij hun luitenants-examen kunnen afleggen, zijn slechts zeer geringe bekwaamheden, welke werktuigelijk opgevat, ligtelijk weder vergeten worden en in elk geval den geest niet vormen. Er zijn zeer veel bekwame officieren bij de Engelsche zeemagt, en zij kan mannen aantoonen, die zich door eene uitstekende bekwaamheid in hun vak, alsmede door algemeene geestbeschaving, onderscheiden. Deze mannen hebben echter het bezit hunner bekwaamheid en beschaving niet aan de openbare instellingen te danken, maar aan hunne eigene oefening of aan het toeval eener betere opleiding en opvoeding in het ouderlijke huis. Wie, volgens den gewonen loop, officier der marine wordt, die zal slechts geringe beroeps-bekwaamheid bezitten, ja het kan gebeuren, dat hem alle zeevaartkundige kennis zoowel in practijk als in theorie ontbreekt, dat hij, ja de betrekking van zee-officier bekleedt maar toch geen schip over zee kan voeren. Deze misstand is alleen mogelijk, door eene geheel eigenaardige instelling. Nog uit vroeger tijden bestaat namelijk bij de Engelsche marine eene klasse van beambten, de *masters* of schippers, een tusschen ding tusschen-officier, en onder-officier, die geene verdere bevordering ondervinden, maar wier pligt het is, het schip over zee brengen, de sterrekundige berekeningen te maken en over het algemeen aan boord degeen te zijn, die de zeevaartkunde verstaat; of dit theoretisch of practisch, of dit laatste alleen is, daarnaar wordt niet gevraagd. Aan een man van zoo ondergeschikte stelling, die door officieren, wanneer zij zelven onwetend zijn, zelfs niet gecontroleerd kan worden, is derhalve het kostbare schip en het leven van honderden toevertrouwd. Het is eerst in den lateren tijd, dat men ook in Engeland schijnt te hebben ingezien, dat de zee-officier eene voorafgaande theoretische opleiding voor zijn practisch beroep niet goed kan ontberen. Men heeft daarom sedert kort eene zeevaartkundige school opgerigt, waar de zeekadetten iets verder dan vroeger moeten worden gebragt. Of dit bij den afkeer van de Engelsche zeelieden jegens alle theoretische wetenschappen werkelijk zal geschieden, moet de toekomst leeren.

(*Wordt vervolgd.*)

dige maatregel is, maar dat hij ook geen dag te vroeg is genomen. Geene regering, hoe sterk zij ook zijn moge, kan het op den duur zoo voortzetten, als de Fransche regering gedurende de laatste zes maanden heeft gedaan. Wij hebben lang op symptomen van eenen terugkeer tot die matiging en wijsheid gewacht, welke wij vroeger met blijdschap bij de Fransche regering onderstelden en in het ontslag van den Heer Espinasse erkennen wij eene schrede op de goede baan. Wij gelooven, dat in Engeland de neiging bestaat om al de daden van den keizer der Franschen uit een gunstig oogpunt te beschouwen. Wij willen volgaarne gelooven, dat hij onze goede vriend en trouwe bondgenoot is en met blijdschap begroeten wij eene gebeurtenis, als het ontslag van den generaal Espinasse, dewijl het er toe leiden moet, om onze overtuiging te verwezenlijken en onze hoop te bevestigen. Wij vertrouwen, dat even als men nu in het burgerlijke het zwaard ter zijde legt, wij ook welras zullen ontwaren, dat Frankrijk terugkeert tot eene vredelievende houding, die ons ontheft van de onaangename verpligting om ons te midden van den diepsten vrede ten strijde toe te rusten, ten einde niet afhankelijk te zijn van de genade eens magtigen nabuurs.

— Een artikel van den *Constitutionnel* in antwoord op eene redevoering van den Engelschen Minister lord Malmesburij betreffende den slavenhandel heeft te Parijs een levendigen indruk gemaakt en wegens de hevigheid van de bewoordingen en omdat het geteekend was door den Heer Renée, directeur voor het staatkundige gedeelte van dat blad, hetwelk zoo als men weet, in betrekking staat tot de Fransche regering zoodat het gewoonlijk als een der half-officiele organen genoemd wordt. Inderdaad, men zal moeten erkennen, dat de buitengewoon scherpe toon van dit artikel niet van beteekenis is ontbloot, wanneer men in aanmerking neemt, dat de Fransche drukpers niet vrij is. Het schijnt, dat de beteekenis van dit artikel deze is: Dat Frankrijk niet langer de oppermagt ter zee, door Engeland gevoerd, wil dulden en het als beschermer der verdrukten, tegenover den sterke wenscht op te treden.

— De zoolang besprokene kwestie van reorganisatie van Algerie heeft eene onverwachte wending en oplossing verkregen; Prins Napoleon is namelijk, in plaats van als stedehouder des Keizers naar Algerie te gaan, benoemd tot Minister van Algerie en van kolonien, en blijft als zoodanig te Parijs met eene buitengewone volmagt bekleed. Twee directeuren-generaal, een voor Algerie en een voor de kolonien, zijn onder hem geplaatst.

— Den 19den Junij is te Dantzig een hevige brand ontstaan, welke men eerst den 20sten meester werd. Men had per telegraaf de brandweer van Koningsbergen ontboden, die ook den 20sten is aangekomen. Er zijn 55 huizen afgebrand, waaronder eene fabriek van chemicalien en de synagoge; de schade is begroot op ca. 1 millioen thaler.

— De laatst ontvangen Amerik. bladen zijn opgevuld met bijzonderheden van de, door eene onweersbui, vergezeld van eene windhoos, in de omstreken van Chicago aangerigte verwoesting. Nadat de hoos een gedeelte van South Prairie had getroffen en veertien huizen omgeworpen, trof zij in den avond van 30 Mei het dorp Ellison en vernielde het derwijze, dat geen steen op den anderen bleef en 18 personen bij die ramp het leven verloren en eene menigte anderen gekwetst werden. De oudste bewoners kunnen zich zulken storm niet herinneren.

— Blijkens de laatste berigten uit New-York, is thans eene beslissing gevallen nopens het bij den Senaat te Washington aanhangige voorstel van den generaal Houston, strekkende, om Mexico onder het beschermheerschap der Vereenigde Staten te stellen. Met 30 tegen 16 stemmen werd dit voorstel verworpen, ofschoon de voorsteller verklaarde, dat, indien de Ver. Staten nalieten Mexico onder hunne bescherming te nemen, er Noord Amerik. burgers zouden gevonden worden, die zich het lot van dit ongelukkige land aantrokken.

— Het bevestigt zich, dat het zoo gevreesde verzet der Mormonen zonder de minste vijandelijkheid is afgeloopen. Zoodra de Amerikaansche generaal bij de Zoutmeerstad aankwam gaf Brigham Young zijn gezag aan hem over en vermaande zelfs de ingezetenen tot gehoorzaamheid. Daarop toog hij met eenige der voornaamste Mormonen naar de rigting van Sonora, en hiermede is de Utah-expeditie, die naar men dacht dat een geduchte oorlog zoude zijn geworden, afgeloopen.

— In de laatste zittingen van de beide wetgevende kamers te Washington is het weder ruw toegegaan; elkander voor logenaar of dief uit te schelden, of wel eene vechtpartij in de vergaderzaal te houden, behoort schier tot de dagelijksche voorvallen.

— In de Amerikaansche dagbladen leest men het volgende: In eene vergadering van geneeskundigen, dezer dagen te Washington gehouden, heeft Dr. Bernis, van Kentucky, een zeer belangrijk verslag uitgebragt nopens de nadeelige gevolgen, uit huwelijken tusschen volle neef en nicht voortvloeijende. Een naauwkeurig onderzoek door Dr. Bernis ingesteld, heeft bewezen, dat 10 pCt. van de doofstommen, 5p Ct. der blinden en ongeveer 15 pCt der krankzinnigen, in de verschillende verplegings-inrigtingen van de Vereenigde Staten voorkomende, gesproten zijn uit de huwelijken van dien aard. Van 787 dier huwelijken telt men er 256 uit welke blinden, doofstommen, idioten, enz. geboren zijn. Dr. Bernis heeft zich voornamelijk in Ohio met dit onderzoek bezig gehouden. In de graafschappen van het Centrum, welke, naar de telling van 1850, eene bevolking hebben van 1,528,328 zielen, heeft Dr. Bernis bevonden dat 483 dergelijke huwelijken hebben plaats gehad. Van dit getal zijn 332 of kinderloos gebleven of met gezonde kinderen gezegend, terwijl uit de 151 andere een ziekelijk geslacht is voortgesproten. Deze cijfers tot grondslag nemende voor het geheele gebied der Ver. Staten, dan verkrijgt men op eene bevolking van 24 millioen zielen, de volgende uitkomsten: 6321 huwelijken tusschen volle neef en nicht, waarvan 3677 ziekelijke of gebrekkige kinderen hebben voortgebragt, 1116 doofstommen, 468 blinden, 1834 idioten en eindelijk 238 lijdende aan klierziekten. Dergelijke huwelijken komen in de Vereenigde Staten minder voor dan in Europa, doch zooveel te meer bewijst het verslag van Dr. Bernis, welke treurige gevolgen zij na zich slepen. Verscheidene Staten der Unie, onder ander Kentucky, hebben ze verboden en het ware te wenschen, dat dit voorbeeld door anderen gevolgd wierd.

— Het als toonbeeld der vrijheid zoo geprezen land der Ver. Staten levert al wederom een staaltje op van de algemeene zucht zijner inwoners tot het geld; zelfs de verhevenste onder hen laten zich door de zucht medeslepen en vergeten zich zoo ver, van eene hand aan de omkoopingen te leenen. Tot het bekomen eener vergunning voor den aanleg van een ijzeren weg, is door een officieel verslag aan de wetgevende magt het blijk geleverd, dat 13 leden van den Amerik. senaat eene som hebben ontvangen van 135,000 doll.; 60 leden van de staten-kamer ieder tusschen 5 à 10,000 doll.; er bevonden zich in die kamer slechts 4 leden, die uit overtuiging voor de vergunning hebben gestemd. De gouverneur van den staat Wisconsin, waarin de ijzeren weg ligt, bekwam het kleine aandeeltje van 50,000 doll.; de secretaris 5000 doll.; de plaatsvervangende gouverneur het kapitaal van 10,000 doll. en de controleur der bank de fabelachtige som van 100,000 doll. Bovendien zijn er nog 250,000 doll. aan andere personen uitgedeeld. Bij het verhoor heeft de voorzitter van den ijzeren weg verklaard, dat er kleine »geldelijke gedachtenissen" aan eenige wetgevers werden gegeven.

INGEZONDEN.

Humoristische Snippertjes.

(Uit de Portefeuille van den ouden Heer Furet.)

Door W. E. H. WINKELS.

Correspondentie. Mijne vriendin de *Waarheid* vermeent de uittreksels uit het dagboek van den *blankofficier* te moeten eindigen; leverende hetzelve geene bijzonderheden in *die* betrekking meer voor het publiek op. — Zij voegt er echter nog bij voor *hen*, die belang in zijn lot stellen, dat verder uit *dat* dagboek blijkt, dat *hij* werkelijk den rang van Opzigter of *Direkteur* bekwam, — later in rang tot Administrateur opklom — en weer een weinig later mededeelt, dat hij belangrijke betrekkingen en posten in de Surinaamsche Maatschappij bekleedde, — dat hij met een betrekkelijk aardig fortuintje een reisje naar zijn vaderland deed, hoe hij daar alles *vreemd*, *stijf* en lang niet op zijn *gemak* vond, en hoe de beschaafde wereld hem *dáár* beschouwde, als een half verwilderd mensch, die meer van een *Eskimo* dan van een beschaafd *Christen* had; — hoe hij maar blij was weer in zijn *zacht*, *zoet* en *lui* leven te *Suriname* terug te zijn, alwaar hij alleen zich bezig hield, met naar een hem half *bewust* en half *onbewust* doel te zoeken. Hij steeg dan ook tot al de belagchelijke hoogten, die men in *Suriname* ten spot van het gezond verstand, *grootheid* noemt en toen hij in de *poppenkast* des levens altijd maar door had gewurmd naar *meer* en *grooter*, kwam vriend HEIN zeer onverwacht eene *visite* bij hem maken en des anderen daags lag de *gelukkige-benijde*, met een hoop gloeijend zand op zijn neus, op de wezentlijke plek zijner bestemming, en *hij* had de wereld en de wereld *hem* vergeten! R. I. P.

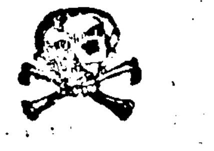

De *Waarheid* berigt het lezend publiek, dat zij van den naderenden droogen tijd gebruik zal maken om kleine reisjes te doen, ten einde hare verdere aanteekeningen het *plantaadje-leven* in het algemeen betreffende, mede te deelen. Gaarne zoude zij die reisjes met onze koloniale rivierboot doen, maar zal daarmede wachten, tot dat zij van *Elisa's* herstelling bewust is, en deze weder geheel geschikt zal wezen om onder voogdij van haren goeden *kapitein*, *machinist* en *stuurman*, de togtjes zonder gevaar van *om te komen*, te hervatten. De *Waarheid* kan niet nalaten de geredde schipbreukelingen van ll. Zondag, door de *Sindoro* zoo menschlievend opgevischt, geluk te wenschen.

Het ingezonden stukje, getiteld: „MIJN BOEKSKE" *door een jeugdig Novellist K.* — zal, hopen wij den eerst volgenden Zondag geplaatst worden. FURET.

XLVI.

(Kostschool-denkbeelden.)

Kostschool-denkbeelden! — Wie onzer denkt er niet met eene zoete herinnering aan. — Wie dwaalt niet met zijne gedachten in de latere dagen des levens, wanneer hij een oogenblikje stille rust en kalme eenzaamheid geniet; met een bijna geheiligden ernst, aan die schoone dagen, van onze *half-jeugd?* Bij de vrouw, zal dat zoet droomend mijmeren, welligt nog blosjes doen tooveren op de wangen, die al zooveel jaren, niet meer gloeiden van de vreugde, die aan jeugd en dartelheid past; — bij den man zal er eene opwelling van fiere blijdschap in het hart stijgen, wanneer hij, hoe *wijs*, hoe *ernstig*, hoe *hoog* hij *nu* ook staat, aan die wilde dartele jongens jaren denkt. — Het schijnt den mensch eigen te wezen, om elken voorbij gesnelden droom des levens, hoe weinig bloemen die ook had, in lateren tijd tot hoogst aangename herinneringen te maken, en even als elke oude vrouw, met eene opwelling van *koketterie*, aan haren bruisdag denkt, en hem den schoonsten van alle dagen, van alle schepselen prijst — zoo ook herinnert zich ieder — die niet voor schrikkelijke herinneringen behoeft weg te krimpen, met een aangenaam gevoel en dikwijls blijde verrukking, de *Kostschool-denkbeelden*.

Spreek ik van *Kostschool-denkbeelden*, dan bedoel ik daar juist niet mede de *School-denkbeelden*, maar wel onze *gedachten*, *daden*, *bewegingen*, *hopen* en *droomen* der jeugd, onzen kleinen donkeren hemel, met de menigte stormen en de paden vol distelen en doornen, waaraan wij zoo menigwerf onze kleine pelgrimskleederen scheurden — ik spreek dan van het *tijdstip*, dat voor het teedere, lieve meisje, aanbreekt op haar *twaalfde* en bij den jongeling op zijn *veertiende* jaar, — ik spreek dan van het geluk van hen, die ze het langst mogen en kunnen bewaren, van de moeijelijkheid om ze zonder bezoedeling te kunnen afmijmeren.

Alles wat achter ons ligt, heeft als die oude goede *god* der *Romeinen*, twee aangezigten, waarvan het eene vriendelijk, het andere ernstig, het eene vrolijk, het andere droevig ziet; ja, al het verledene is als JANUS, die wij als onzen nederigen dienaar, ten goede of ten kwade, oproepen. Hoe lief dan nu ook, de *Kostschool-denkbeelden* ons in de afgescherpte herinnering voor het oog staan, ook zij hebben, even als alles wat aan het lot en de beweging der menschen ondergeschikt is, vele droevige keerpunten.

Kostschool-denkbeelden, zijn niets dan droombeelden uit de tooverlantaarns der ongerijpte *phantasiën*, — altijd wisselende gezigtspunten, als de uitwerking van de *Kalreidoscoop* door de wereld gedraaid; een heerlijk *ballet* met schoone betooverende *decoratiën* waarin veel gedanst en veel muziek gemaakt wordt, en waarin de opschik van valsch *goud*, valsche *steenen*, valsche *bloemen* en dikwijls valsche *kuiten*, aan het nog kinderlijk oog behagen en als echt geloofd worden — dragen zij, in zich de kiemen om onze verbeelding helder te doen opvlammen, en om later met koesterenden gloed beelden poëzij aan de koude droege wereld te schenken; zij dragen ook in zich de verdervende beginselen, om ons geschikt te maken tot latere *dolhuis-bewoners*; zij zijn de Septemberlovertjes, van de boompjes der jonkheid afgevallen; die, door de windvlagen der jeugd in dansende kringen eirkels worden rondgeslingerd, en niet kunnen ophouden, voor dat de storm geheel tot kalmte is teruggekeerd.

En hoe benijd ik u allen, die nog droomen in den droom van *vrede*, *genot* en onbewuste *onschuld* — die om uwe lieve, mollige, dartele kopjes, de lentekrans van frisch, jeugdig levensgebloemte geslingerd hebt en het spel van dartele schalkschheid ten volle uitspeelt. — Hoe beklaag ik u, zie ik die *goddelijke* natuurlijkheid, als de eenigste flaauwe *zekere* historie schets ons toe roepen: „zoo ten naasten bij moet de mensch geschapen zijn geweest en de rust van *Eden*," en wanneer ik mij dan herinner, dat elke dier schoone natuurlijkheden, door de ellendige kunst der wereld, door de houterige vingers eener *gouvernante*, of door de pedante *kleverigheid* eens *gouverneurs* verminkt en bezoedeld zullen worden, om te voldoen aan den misdadigen eisch van den *wereld-toon*, dan gevoel ik mij diep ter neergeslagen, en vele weemoedige gedachten, trekken als donkere schaduwen tusschen mij en het zuivere licht van 's werelds beschaving en schoon voorwaarts.

Behoud dus zoo lang gij kunt de reine opvatting: voor wat *goed* en *waar* is in uwe *Kostschool-denkbeelden*, jeugdige, gelukkige meisjes en knapen! en hoe het lot ook uwe wankelende schepselen schreden later regelt, hoe gij ook steunende en klagende op de kruk van lijden en zorgen voortstrompelt, of versierd en vergoed door de zoete vleijerijen van geluk en overvloed uit elke bloem die voor u opschiet honig puurt, laten zij niet geheel voor uwe verbeelding worden nietgewischt, speel er mede! droom er van — vlecht ze in alle herinneringen van uw leven en kussen zij uw voorhoofd eens kalm, de rimpels effen, en de lach van zaligheid om den mond, wanneer gij eenmaal elk stoffelijk denkbeeld dezer wereld vaarwel zegt, maar in de toekomst aan eene nieuwe jeugd durft denken, gelijk gij in uwe *Kostschool-denkbeelden* aan het aanstaande spel dacht.

Oppervlakkig zoude men zeggen dat er in *die* denkbeelden weinig verschil moest bestaan bij meisjes en knapen, en dat de jeugd en de natuurlijkheid eene gelijke magnetische aantrekking te weeg moesten brengen in de opvatting der gedachten, in de ontleding der droomen en phantasiën; maar, hierin zoude men zich zeer vergissen. De jongeling, ja, de kleinste spelende knaap, *denkt*, *droomt* en *phantiseert* zelfzuchtig; — hij gevoelt slechts één afgod in de geheele Schepping en die afgod is, zijn eigen IK. — Maar het zoete lieve meisje, zoo rein als de droppel daauw die in het geheimste kuiltje van een korenbloempje ligt te trillen in de eerste stralen van eene morgenzon, — bemint zichzelve alleen, uit liefde tot *iets* anders. — De vrouw leeft alleen om *iets* buiten zichzelven lief te hebben en hare *zachtheid*, *hulpeloosheid* en *heilige trouw*, doen haar daarom ook zoo ligtelijk hechten aan *iets*, dat ons zoo hoogst vreemd en zonderling schijnt. Dezelfde beelden, droomen en geheimen, sluipen in beider harten, maar de knaap, de jongeling of de man, gelooft die droomen, geheimen en beelden alleen daarom geschapen, dat hij ze na mag jagen, ze als gekluisterde slaven alle afeischen, ze als eigendom mag vastgrijpen. Hij zal er alles om verlaten, zelfs iets schoons, iets goeds om vertrappen, en later, zal het gevoel in het hart van zijne moeder, zijne gade, of dochter, niet gespaard blijven, indien hij slechts *zijn* doel, *zijn* wensch of *zijn* droombeeld kan bereiken. Zij eischt ook — neen, de vrouw doet nooit anders dan bescheiden hopen, hare wenschen zijn ook zoo kinderlijk, zoo gereinigd door *zuchtjes*, *blosjes* en *tranen*, zoo omhuld tot voor haar zelve door den sluijer van maagdelijke schroomvalligheid, dat zij zich het wreede lot, haar door de wereld toebeschikt, laat welgevallen, en in staat is, om, terwijl haar het gevoel en geheel haar aanzijn door smarten worden van een gereten, nog geheel vrouw te blijven en innig lief te hebben.

I.

De *Kostschool-denkbeelden* van een jongen, beginnen dan reeds, nadat zij door het spel en zijn levensgloed in elke nieuwe beweging ontwikkeld zijn, op zijn dertiende hoogstens veertiende jaar. Alles in de wereld neemt eene an-

dere gedaante voor hem aan, hij zelve gevoelt iets in zich dat hem wijst tot nieuwe wegen en andere zaken. Onverschillig, luchthartig, dartel en spelend is hij met alles tevreden, wat hem geen dadelijk leed berokkent, alleen zijne jeugd, die akelige veertien-jarige kinderjaren, vastgekluisterd aan elk bevel eens oudere, ren te zijn, worden zijne eerste onduldbare smarten en de grootste zonden, die een *Kostschool-denkbeeldige* jongen begaat, zijn *wrevel* en *wangunst* wanneer zijn oudere broêr met een rok aan en twijfelachtige snorren naar de kerk gaat.

De *Kostschool-denkbeeldige* knaap, begint langzaam aan neiging te gevoelen tot wandelen en vooral tot lezen. Onder het wandelen *mijmert* hij de belangrijkste *episodes* uit zijne *Crusoë*, *Télémachus* en *Duizend en één nacht* door, en onder het lezen wandelt hij met iederen belangrijken held, langs de schulpen paadjes van zijns vaders *buitentje*, dat MIMIE zijne oudere zuster eene „*buitenplaats*" of „*ons buiten*" noemt. Hij begint bij zich zelven ook *naam* te maken, en vormt zich beurtelings tot de grootste helden der oude en middeleeuwsche geschiedenis; dan eens is hij een *Alexander*, dan eens een *Caesar*, dan weder, en deze heeft hij het liefst een *Richard Leeuwenhart*. De wandelweg buiten den tuin is dat *verre Oosten*, dat *Palestina* zijner helden feiten. De dik met kroost begroeide slootjes *Jordanen*, en de planten waaruit de stengels met wollige bloesems zich verheffen, (gewoonlijk is de jongenstaal *kaarsjes* geheeten), zijn even zoo veel vijandige *Saracenen*, die hij met een dun rottingje gewapend, de *koppen afsabelt*.

Hij ontmoet ook al van tijd tot tijd zijne buurmeisjes, de dochters van den rijken rentenier, of andere speelgenooten met hem van gelijke jaren, maar zijn hart blijft zoo koud en onverschillig, als het hart van een ijsbeer op *Nova Zembla*, doch ziet hij de oudste dochter van *Dominé Scherpman*, die twee mooije zwarte oogen in haar hoofd heeft, en de vijf en twintig jaren is overgedroomd, dan kookt het in dat kleine jongenshart als in een heksen ketel, maar hij is tevens tegenover zijn betooverend *ideaal* zoo bloode, zoo lummelachtig, dat hij voor 's werelds goud haar niet zoude durven vragen, hoe het haar op het dorp bevalt. Thuis echter spreekt hij *mama*, zijne *zusters*, de *keukenmeid* en vooral den *tuinbaas*, die alle weken *eenmaal* voor *twee schellingen* bij *dominé* den tuin gaat opharken, gestadig van die schoone lieve jufvrouw ALIDE, en wordt niet zelden, door den laatsten vertrouweling in zijne *illusiën* gestoord wanneer deze, volstrekt niet begrijpende waar de jonge heer heen wil, hem even vertrouwelijk toevoegt, „*dat zij*" — jufvrouw ADELAÏDE natuurlijk, „*zoo buitengewoon sterk is in het zuurkool inleggen*".

Nooit gaat de *kostschool-denkbeeldige* jongen slapen of hij mijmert over die rustverstorende lamp van *Alladijn* hij is er zeker van, dat dat ding, nog ergens in een donkeren hoek van een oud kasteel, of onder den grond in den tuin mogelijk, naast het komkommerbed, verborgen ligt. Hij begint zich voor te spiegelen dat het hem gelukken zal die lamp magtig te worden, en ofschoon hij wel een beetje huiverig wordt om de eerste wrijving te doen, hij waagt de proef, maar slaat de dekens over zijn hoofd, uit vrees dat die afschrikwekkende geest met een donderende stem hem in de ooren roept, — „*ik ben de slaaf van de lamp! wat begeert gij?*" en ofschoon de *kostschool-denkbeeldige* zes maanden achter elkander over de fraaiste wenschen des levens gedachten heeft, weet hij er nu geen *een* geschikte in zijne verbeelding op te roepen en vraagt dus maar om er af te wezen, „*een nieuwe broek met souspieds.*"

De *kostschool-denkbeeldige* jongen heeft een *gevoelig heldhaftig* en *regtvaardig* gemoed, niet tegenstaande hij vliegen vangt, welke hij de vleugels aftrekt, trots alle prentenboekjes die er tegen ijveren, dan die arme vleugenlooze stroopzoekers later in spinnenwebben werpt en met vermaak ziet, hoe de zwarte, ruige bewoonster van dat net, haar offer martelt en uitzuigt, zijn moed versterkt hij in het herdenken aan die kleine vuistgevechten, welke hij op de sloot geleverd heeft en die hij van tijd tot tijd, met zulk een volmaakt talent; door de jongens dorpelingen ziet ten uitvoer brengen. Hij is regtvaardig en zal bij eenig geschil tot scheidsman geroepen, na partijen gehoord te hebben, zonder de minste *overweging*, op eene wijze uitspraak doen, waar alle regters ter wereld een puntje aan kunnen zuigen, ten gevolge van deze gelukkige eigenschappen heeft hij dan ook reeds meer dan eens gedroomd, hoe hij met *zijn Télémachus* de hel bezoekt, en zoo verontwaardigd wordt, over de behandeling die PLUTO zijne onderhoorige schimmen aandoet, dat hij dien grooten vorst, op regte schooljongens wijze *duikt* en hem een *neusjebloed* geeft.

Nu naakt het tijdperk, dat hij op elke danspartij driemaal verliefd wordt, *glacé* handschoenen aan zijne vingers trekt, en voor alles bedankt wat hem wordt aangeboden, als of de mensch dan eerst *interressant* wordt, wanneer hij van *lucht* en *niets* leeft. Er beginnen zich nu ook *microscopische* kenteekenen voor te doen, dat hij tot het tegenwoordige geslacht der *baard mannetjes* behoort, en hij kan zich volstrekt niet begrijpen dat een baard zulk een weerstrevende zelfstandigheid is tegen den hemelschen wensch van eene jongens kin.

(*Vervolg hierna.*)

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 26n. Julij, de Koloniale schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*, kapt. H. J. Rusman, van Demerarij.

UITGEKLAARD.

Den 30sten Julij, het Nederl. schip *Equator*, kapt. Nieuwenhuijzen, naar Demerarij, lading: 20 balen schoone Katoen 6,495 pond, 50 drums Bakkeljaauw en voor Exportatie 4,000 Sigaren.

IN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 26sten Junij, *Diana*, kapt. Hoffker.
Den 27sten, *Janna Adriana*, kapt. Franken.
Idem, *Noord-Holland*, kapt. Singer qq.

IN LADING NAAR HERWAARTS.

Josephina Bernardina, kapt. Bos.
Amsterdam, kapt. Wehdemeijer.
Catharina Elisabeth, kapt. Zuiderduin.
Sagitta, kapt. Bakker.

UIT SHIELDS NAAR HERWAARTS GEZEILD.

Den 22sten Junij, *Haren*, kapt. Boer.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Johanna Christina*, kapt. J. H. ter Wiessen, adres bij J. H. Zaal.
Het schip *Rijnbrand*, kapt. P. F. Lange, adres bij J. H. Zaal.
Het schip *Eliza*, kapt. Visser, adres bij J. M. Polak.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht:

Suiker. Den 26sten Julij, van plant. *Lodewijksburg*, 13 vaten a 10,37 ct.
Idem. Den 30n., van plant. *Kroonenburg*, 10 vaten, a 10,52 ct.

HANDELSBERIGTEN.

Amsterdam, 25 *Junij* 1858.

Suiker. Vast, dezer dagen zijn publiek verkocht circa 500 vaten van *f* 28¼ a *f* 33½, *f* ½ boven taxatie niettegenstaande de groote hoeveelheid van dit artikel op de verschillende hoofdmarkten van Europa, blijft de opinie toch gunstig.

Koffij. Java ord. *f* 31, goede stemming.
Katoen. *f* 35 a *f* 55.
Cacao. Nominaal *f* 25 a *f* 30.
Arrowroot. *f* 25 a *f* 27.
Toncaboonen. *f* 1¼.
Rum. *f* 15 a *f* 20.
Hout. Onverkoopbaar.

BURGERLIJKE STAND.

Op den 30sten Julij 1858, is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:
Jean Henri Wathier en Rachel Moses Sanches.

Van den 25n. tot den 31n. Julij 1858, zijn alhier ingeschreven, als overleden:
Den 25n., Hanna Marcus Samson, wed. van Samuel Haim de la Parra, 72 jaren.
Idem, David Raphael Robles de Medina, weduwenaar van Rachel Henriques Coutinho 62 jaren.
Den 26n., Aart Corstiaan van Bochove, Echt. van Henriette Adolphina Kaas, 32 jaren.
Idem, Gustaaf Bernhard Scheruer, 1 jaar en 6 maanden.
Den 27n., Maria Louisa Meddo, 60 jaren.
Den 28n., Gerharda Leentje de Mees, 4 dagen.
Den 29n., Lem Netwah, Chin. Immigrant, 58 jaren n. g.
Idem, Christian Gottlob Louis Kühn, Echtg. van Maria Lucia Margritha Cassa, 49 jaren.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Bij Koninklijk Besluit van den 19 April ll. No. 61, zijn ten verzoeke van Antoinette de Randamie *Brieven van Legitimatie* verleend geworden ten behoeve van hare door nu wijlen Jacques de Randamie verwekte kinderen: Alexander Lodewijk George, Constantijn Leopold- en Johanna Antoinette de Randamie.

Bij Gouvernements resolutie dd. 29 Julij No. 9 is onder de nadere goedkeuring des Konings de Adjudant Onderofficier W. A. J. J. van Lelijveld, benoemd tot 2n. Luitenant van de gewapende Burgermagt in de divisie *Para*.

Bij het Bestuur is het verzoek gedaan om den slaaf *Premier*, geboren in 1827, moedersnaam *Dora*, van den naam van Plantage *Groot Chatillon*, gelegen in de divisie *Boven Suriname en Thorarica* af- op dien van M. J. Houthakker, voor den vrijdom over te schrijven.

Tijd van verzet *veertien* dagen gerekend, van den 30 Julij 1858.

Een ieder wordt gewaarschuwd, om aan geen der bedienden van Z. Exc. den Gouverneur Crediet te verleenen; zullende op alle zoodanige vorderingen geen acht worden geslagen en geene kortingen op het loon dier bedienden daarvoor worden toegestaan.

Paramaribo, *den* 26 *Julij* 1858.

De Procureur Generaal herinnert de Ingezetenen der stad *Paramaribo* en van hare buitenwijken aan de bepaling van art. 25 der Publicatie van 19 November 1828 G B. No. 17, waarbij zoowel het wegkappen als het op eenigerlei wijze beschadigen van boomen die langs de openbare wegen staan op de bij gezegde wetsbepaling vermelde straffen is verboden.

Tevens noodigt hij hen uit om de straten en wegen grenzende aan hunne huizen en erven ingevolge Notificatie van 13 Maart 1848 (G B. No. 3) in eenen voortdurend effen, droogen en zindelijken staat te houden.

Hij vertrouwt dat de goede ingezetenen dezer stad, door het behoorlijk naleven der bovenbedoelde verordeningen tot het algemeen belang zullen medewerken en hem alzoo niet in de onaangename verpligting zullen brengen om tegen de nalatigen regtsvervolging in te stellen.

Paramaribo, *den* 29 *Julij* 1858.

Transport.

Den 26n. Julij 1858. J. F. van Ree aan H. M. E. Betting Echtgenoot van H. van Ree, van het *halve* aandeel in het Huis en Erf, aan de *Wagenwegstraat*, N. W. La. B No. 17 O. W. La. D No. 125.

Paramaribo, *den* 26 *Julij* 1858.

Den 26n. Julij 1858. De Exploicteur aan H. Wright van de plantaadje *Somerzorg* c. a. en de plantaadje *Driesveld* c. a., beiden gelegen in de *Tapoeripa kreek* en den verlaten grond *Blokkenbosch* c. a., gelegen aan de *Hoer Helena kreek*.

Den 28n. C. Busch aan T. C. Verhoeven van den grond *Nooit Volmaakt*, gelegen aan de rivier *Suriname* ter regterhand in het opvaren.

Paramaribo, *den* 28 *Julij* 1858.

Tegen den gewonen Intrest en onder voldoende Zekerheid bij het Wees-Departement te bekomen, de som van ACHT DUIZEND GULDEN, aankomende diverse Minderjarigen.

Paramaribo, *den* 28 *Julij* 1858.

ADVERTENTIËN.

GODSDIENSTOEFENING bij de *Nederduitsche Hervormde Gemeente*, WOENSDAG den 4 Augustus e. k. des avonds *half zeven* ure.

Op heden overleed alhier mijne beminde zuster Mevr. H. M. SAMSON, Weduwe S. H. DE LA PARRA, in den ouderdom van 72 jaren.

Paramaribo, 23 *Julij* 1858.
Wed. J. VAN PRAAG.
[0000]

Den 2n. en 3n. dezer van 8 tot 12 ure, wel onderhoudene *MEUBELEN* te bezigtigen ten huize van
(9264) P. D. KOCK.

GOUVERNEMENTS-SECRETARIE.
Post-Kantoor.

Op DONDERDAG den 5n. dezer, zullen de per de Koloniale schroefstoomboot *Paramaribo*, kapt. J. F. MEIJER via *Coronie* en *Nickerie*, naar *Demerarij* te verzenden Brievenpakketten, des middags ten **12 URE**, worden gesloten.

Paramaribo, *den* 1 *Augustus* 1858.
De Ambtenaar tijdelijk belast met de Posterij,
E. C. WESENHAGEN.

(9265) Ten gevolge eener minnelijke overeenkomst, de Firma van **SANDTMANN & CO.**, gevoerd door den ondergeteekende en D. H. VON KÖNIGSLÖW, ontbonden en door den ondergeteekende met alle regten en verpligtingen overgenomen zijnde, zal bij dezelve AFFAIRE onder den bestaanden naam van

„Sandtmann & Co."

alleen, onveranderd voortzetten.

Paramaribo, *den* 1 *Augustus* 1858.
J. C. D. SANDTMANN.

Bij den BOEKHANDELAAR
W. E. H. WINKELS,
a *f* 1,80 verkrijgbaar het werk
Mr. JAN JACOB MAURICIUS,
met portr. en fac similé
door Jonkh. C. A. VAN SIJPESTEIJN gr. 8°. 180 p. (9266)

Wordt te KOOP aangeboden:
3 *MANNEGERS* (bekwame Delvers.)
Te bevragen bij
(9267) A. CHRISTIE.

Te Koop:

voor zeer *billijken prijs*,
140 à 150 vamen *Brandhout*, gestapeld op een ERF aan de *Saramacca straat*.
9268) Adres ter dezer Drukkerij.

Te bekomen bij
J. H. SWARTSMAN
mits tegen *Kontante Betaling*:
Versche Provisien,
waaronder kleine STOKVISCH enz.,
Dranken*, zware *Sigaren
in soorten, goede ROOKTABAK en goede kwaliteit ROODEWIJN a *f* 7. — per douzijn, Versche *SCHOENEN* in soorten, en nog meer andere GOEDEREN.
[9269]

Per *Willem en Carel* via *Amsterdam* ontvangen:
HAMBURGER
METWORST.
SANDTMANN & Co.
(9270)

(8895) De ondergeteekende voorzien zijnde van diverse VOORWERPEN en RARITEITEN geschikt tot Cadeaux, **waaronder een extra *STEREOSCOOP* met nieuwe soort *Platen***, hier nog niet bekend, biedt dit alles te KOOP voor *billijke prijzen*.

Ook verkrijgbaar:
Enkelde STEREOSCOOP PLATEN.
In voorraad:
Beste *Havana Sigaren* en fijne PARFUMERIEN.
A. D. PINEDO.

P. J. BOAS

heeft per Kapts. HOFKER, VISSER en VAN SLOOTEN ontvangen:

BOTER, Z. M., Kom. en Zwitsersche **KAZEN, HAMMEN, ROOK- en PEKELSPEK**, *Saucijsjes* en *Worst*, ROLPENS, HARING, ANCHOVISCH, Groene en Graauwe ERWTEN in muds vaten, manden en vaten dubb. Princesse BIER van de VALK, SELTSERWATER in manden van 50 | 2 kruikjes, Roode WIJN in oxhoofden en per dozijn, PORTER, echte CONJAC, Jamaica RUM, Madeira en Muskaat WIJN, beste kwaliteit FOCKINCK LIKEUR, Fransche dito, GENEVER op Bessen, *echte VAN DER VEENS ELIXTER*, *Genever* in fusten, PATENT OLIE in pullen,

RENGUREL SIGAREN

per kistje en per bosje.

Kalfschijf in blik.	*Gecons. Abrikozen*,
Ossen dito " "	*Dito KERSEN*,
Kalfsrollade " "	*Dito Aardbezien* "
Ossen dito " "	*Dito Brambozen*, "
Kalfs Beafstuk " "	Abrikozen au naturel-
Dito karbonade " "	Pruimen " "
Ossenhaas " "	Mirabellen " "
Kalfsgehakt " "	Morellen op brandew.
Ossen dito " "	Perzikken op "
Geb. Paling " "	Groene Pruimen "
" Botten " "	Abrikozen op "
" Tongen " "	KERSEN op "
Saucijs de Bologne	Quinces in broodsui-
in reuzel in blik.	kerstroop,
Gerookte zalm " "	Peaches in dito,
Versche dito " "	Appelen " "
Dito Makreel " "	Blackberry Jam,
Dito Kreeften " "	Raspbery "
Dito Oesters " "	TAFELROZIJNEN
SARDINES à	in stoopen,
l'Huile " "	Korinten in dito.
Aspergies " "	Pruimen " "
Doperwten " "	Gedr. Appelen "
Petits Pois au	Dito Peeren "
beurre " "	Soepgroenten "
Worteltjes " "	Vermicelli " "
Gest. Peeren " "	Maccaroni " "
" Appelen " "	Witte en br. Sago
Suiker Peulen " "	in dito " "
Tuinboontjes " "	Gepelde garst in dito.
Kapucijnders " "	Augurkjes " "
ZURING " "	Gemengd Zuur "
Bruss. kooltjes " "	Gedr. Tuinboontjes,
Snijboontjes " "	Dito Doperwtjes,
Spergie dito " "	BITTERKOEKJES,
Spinazie " "	Kozakken & Ulevellen
BLOEMKOOL " "	Jongens en Meisjes
Kruisbessen " "	MUISJES.
Appelpent " "	*Echte Genua Olie*.

Voorradig:

Suffolk DRIL, Worm-Mixture, Reukzeep, etc., etc.

POLITUUR.

Een uitgevonden **Vloeibaar Wrijfsmiddel**, waarvan het volgende berigt wordt:

Het Fleschje moet eerst goed omgeschud en dan een droppel 3 à 4 of naar mate de Meubelen groot zijn, op eene bonte of witte katoenen Lap gegoten worden, hiermede wrijft men de Meubelen sterk, dan zien zij er eerst zeer dof uit, hierop keert men het katoen om en wrijft met de andere zijde, eerst wat sterk, en dan allengs zachter, dan wordt de glans volkomen. Dit middel kan op alle soorten van gepolitoerde goederen en verder alle opgelegde houten, zonder uitzondering, gebruikt worden, alsmede op alle verlakte Goederen en Glaswerk, het Hout wordt er door bewaard voor de worm en zuivert het Glas als Kristal.

Door eene dertigjarige ondervinding in het gebruik is de duurzaamheid van dit middel genoegzaam bewezen, zijnde het in Zomer of Winter volmaakt hetzelfde, daar het niet te vloeibaar wordt, noch aan bevriezing onderworpen, en dus zeer geschikt voor verzending naar alle Landen. (9271)

FERD. HARTEN

heeft ontvangen per de laatste gearriveerde schepen:

Manufacturen,

als: Rood en blaauw DAMRUIT, Garen en Katoen BOEKJESSTREEP, VRIESBONT, Russisch CALMINK, Wit Garen DRIL ⅝ en ⅞ breed Ongebleekt KATOEN, Gordijn FRANJES, Servetgoed, Nabalstreep, Diemet, wit gebloemd NETELDOEK, Gebreide ONDERBROEKEN en BORSTROKKEN in soorten, Super fijn zwart en Milit. **blaauw Laken,** *Flanel*, *Gekleurde Paramatta*, opregt Bielefelds. en Huismans LINNEN, Zwart Crêpe en Lamfer, Zw. Orleans, **Rouw Calico, Agrementen** *naar den laatsten smaak*, Knoopzijde in kleuren, STRAMIEN, Beursgarnituren, VLOSZIJDE, Borduurpatronen, Stalen Knoopnaalden, Beenderen Knoopennen, BREIKATOEN in soorten, Wit en gekleurd Garen, Heeren Handschoenen, **3 dr. Kousen en Sokken** in soorten, Zeemlederen Handschoenen, Schoenmakers Garen, Wit en Zwart TAFT-LINTEN, Gekleurd Satijn Linten.

De welbekende soorten

SIGAREN,

waaronder ook HAVANA SIGAREN à ƒ 2.50 per bos.

PARFUMERIEN, opregte *EAU DE COLOGNE*, Huile de Sevigne, Philocome, Vinaigre de Bully, Riche Eau de Toilette, etc, etc. **Geurige Zwarte** *THEE*, **Kleine Duitsche** *Pijpen*, Gekleede POPPEN, SCHAREN.

Gekleurd Afgepast Wasdoek Tafelkleeden ¼ — 1⁰/₄ breed.

Lederen *Reiskoffers* in soorten, etc., etc.

Voorts:

LIJN OLIE in amen en pullen.

GENEVER in fusten, roode en groene kelders.

ROODEWIJN per oxhoofd en per dozijn. (8946)

(8947) Ontvangen per de laatstgearriveerde Schepen en *à CONTANT* te bekomen bij

P. F. BROMET

Westph. HAMMEN, Saucijs de Bologne, blikjes OSSEN en KALFS gehakt, ZWITS. KAAS, *fijne GENUA OLIE* in wijnflesschen, Bitter en Zoete AMANDELEN en ANIJSZAAD, Manden *Bier*, *Genever* **in roode en in groene kelders, witte en COGNAC BRANDEWIJN**, PATENT OLIE in amen en in pullen, Boekjes Streep, doosjes NACHT PITTEN, *HANDSTOFFERS*, FLAMB. HOEDEN, Fijne en Ordinaire Lakensche PETTEN, **fijne en ordinaire** *Sigaren* **en veel meer** *GOEDEREN* **etc., etc.**

Paramaribo, den 24 Julij 1858.

(9255) Ontvangen per de laatste gearriveerde Schepen en te bekomen bij

W. GIESBERTZ

Versche PROVISIEN, **alsmede Geurige Zwarte** *THEE* **en Extra Sigaren.**

Paramaribo, den 25 Julij 1858.

A. H. VAN BORCHAREN & Co

Boekhandelaren

hebben per de laatst gearriveerde Schepen ontvangen:

de welbekende *Bajonets* **STALENPENNEN, diverse** *Schrijf* **en** *Kantoor* **behoeften.** (9256)

Paramaribo, den 24 Julij 1858.

Bakkeljaauw, **Haring**, Makreelen, Clear, Mess, Prime Mess, Rump, Prime en Shoulder SPEK in 1 en ½ vaten, Mess Vleesch, EXTRA Family VLEESCH in ½, ¼ en ⅛ vaatjes **Hammen, Superfine Blom,**

O. I. RIJST,

Beschuit en EXTRA FIJNE Crackers in vaten en in blik, Reuzel, BOTER, **Fijne Zoete Olie, groote BROODSUIKERS,** Extra groene en Zwarte THEE, Geele en Zwarte ZEEP, Winchester's Smoer kaarsen van 6 tot 16 in 't ℔, Sperm KAARSEN van 4, 5 en 6 in 't ℔ **TOUWWERK gesorteerd, Marine Zeep, 14 vts.** *Suikervaten* **Hoepels, STEENEN,** *Kalk en Cement* **tegen billijken prijs van boord af te halen.** P. P. PLANKEN 1 en 1½ dms. 1 en 2 dms. W. P. dito, Lamp olie, Lijn olie in amen en pullen, Witlood en andere *VERFWAREN*, dun Platlood, PIK, TEER, HARPUIS, Terpentijn, Breeuwwerk, GROOTE VAL AXEN, Handbijlen, Geelhechte en Dulhouwers, SPIJKERS geassorteerd, Koornpellers en dito Molens, *GROF ZOUT*, *Castor-Olie*, **Wormmixture, Epsom en Glauber Zout, Sarsaparilla in balen en bij 't pond, en meer andere** *Goederen.*

Alsmede:

Eenige vaten *EXTRA* ROODEWIJN, van het bekende merk *Montferrand*, **verkrijgbaar bij**

GEBRS VAN PRAAG. (9257)

Ontvangen per *Eliza* en *Caspar de Robles*, en verkrijgbaar à CONTANT bij

A. C. BOSMANS:

Aardappelen, Haring in tobbetjes, BOTER, Z. M., Leidsche, Edammer en Zwitsersche KAZEN, Rolpens, Worst, Saucijsjes, Hammen, **PETITS POIS, Zuurkool,** GORT, *GROENE* en *GRAAUWE ERWTEN*, Broodsuikers, **Banket en Bitterkoekjes,** PRUIMEN, Kraak en Bittere AMANDELEN, Allerlei Geurige SPECERIJEN, *Vermicelli*, *Anijszaad*, Diverse Fijne LIQUEUREN, Brandewijn, JENEVER in kelders en in pijpen, **echte fijne Genua** *OLIE*, **Hollandsche** *SIGAREN*, **patent- en Raap** *Olie*, Eerste qualiteit PARFUMERIEN, Fijne STOPILLES, Heeren- Dames- Meisjes- Jongens en Kinder SCHOENEN en LAARSJES in soorten, GRONDSCHOENEN, INDIGO, Koperen KRANEN, en vele andere GOEDEREN meer. (9258)

Finale Uitverkoop.

Ingevolge annonce in het Gouvernements Advertentie Blad de dato 12 Julij en de Advertentien in de overige Bladen, zijn de volgende GOEDEREN voor *verminderde prijzen* te bekomen, als:

Diverse Schoen-, Zadelmakers en Boekbinders Leer, Jongens en Meisjes SCHOENEN, Vriesbonten, Boekjes Streep, Huismans Linnen, fijn LINNEN KATOEN, zwart Satijn, zwarte zijden heeren Halsdoeken, extra *Eau de Cologne*, dubbele Princesse *BIER* en ROODE WIJN in okshoofden, amen **Patent Olie,** *Provisien* **en beste groene** *ERWTEN* *in muds vaten*, Kalk en Cement en eenige andere GOEDEREN meer.

REKWISIETEN kunnen niet meer aangenomen worden om Koopmanschappen op tijd *te leveren, ten einde de Likwidatie niet op te houden.* (9259)

Paramaribo, den 22 Julij 1858.

J. P. HAASE Jr.

(9260) De ondergeteekende met de MAIL van 5 Augustus e. k. voornemens zijnde te vertrekken **verzoekt** zijne *DEBITEUREN*, minzaam om hun verschuldigde voor dien tijd te willen aanzuiveren en biedt tegen *billijken prijs* à KONTANT te koop: BAKKELJAAUW, HARING, MAKREEL, **Prime en Mess** *SPEK*, 1, 1½ *en 2 dm. Wp. en Pp. Planken*, **TODDAXEN, KAARSEN,** *Family* **en** *Mess Vleesch*, **TABAK, extra Brandewijn, Versche** *Zalm, Makreel*, **en** *Kreeften, Rum-Puncheons*, **etc.**

D. BAËZA.

Jacob J. Salomons

over het Militair Hospitaal, is weder voorzien van:

Versche Provisien, Dranken, *Zool-* **en** *Kalfsleer*, **en Ordinaire en Fijne** *Pelletier's Sigaren*, **waaronder de welbekende** *Aurora Sigaren.* **(9261)**

Genezing zonder doctoren, door het

ARCANUM

van

Doct. *MULLER Jz.*

Algemeen Beroemde Pillen *uit het plantenrijk* **Præservatief en Curatief,** voor alle ziekten, en tegen de *KENTERING* van het Saisoen, verkrijgbaar bij Apothecar H. GOUDMAN. (9262)

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN zijn de algemeen erkende heelende en gezondheid wekkende geneesmiddelen der negentiende eeuw. De Zalf, op de huid gewreven, dringt door tot aan den radix of wortel der ziekte en geneest alle etterachtige of andere zeeren, veroude wonden of zeere beenen, van zelfs twintig jarigen duur.

Deze *Zalf en Pillen* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à ƒ 1 en ƒ 3. (9263)

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.